

Senfoni No.6, Si Minör Op.74 (Patetik)

Work Title	Symphony No.6
Alternative Title	Pathétique / Патетическая (<i>Pateticheskaya</i>)
Composer	Tchaikovsky, Pyotr
Opus/Catalogue Number	Op.74 ; TH 30 ; ČW 27
Key	B minor
Movements/Sections	4 movements:
	1. Adagio—Allegro non troppo (B minor, 354 bars)
	2. Allegro con grazia (D major, 179 bars)
	3. Allegro molto vivace (G major, 547 bars)
	4. Adagio lamentoso (B minor, 171 bars)
Year/Date of Composition	1893
First Performance	1893-10-28 – St. Petersburg, Russian Musical Society: Pyotr Tchaikovsky (conductor)
First Publication	1893 – Moscow: P. Jurgenson. Piano 4 hands arr. 1894 – Moscow: P. Jurgenson. Full score, 227 pages. Plate 19097.
Dedication	Vladimir Davydov (1871-1906)
Average Duration	46 minutes
Composer Time Period	Romantic
Piece Style	Romantic
Instrumentation	Orchestra [more...]

Tchaikovsky'nin senfonileri arasında en çok çalınanı, içinde kendi yaşamını canlandırdığı, 16 Şubat'ta başlayıp, 31 Ağustos'ta bitirdiği 6. Senfoni'dir.

İlk kez 28 Ekim 1893'te Petersburg'da, besteci yönetiminde seslendirilen esere, kardeşinin önerisi üzerine "Patetik" adını veren besteci, dokuz gün sonra koleradan ölmüş, senfonisinin kazandığı başarıyı görememiştir.

Bestecinin kardeşi Modest'in açıklamasına göre "Acılar, özlemler ve heyecanlarla geçen yalnız yıllar, iyiye ve güzele bağlılığın dile getirildiği" 1.bölüm, etkili bir senfonik girişle başlar. 4/4'lük ölçüdeki ağır (Adagio) tempodaki girişte, bas yaylıların yakarışıyla, fagotun duyurduğu dört notalık karanlık tema ölümcül bir ezgiyi oluşturur. Aynı tema hızlanır, pek o kadar neşeli olmayan (Allegro non troppo) tempoda, viyolalarla yansıtılır. Bölümün ikinci önemli teması, keman ve viyolonselde yakarış ve özlem dolu lirik bir şarkı biçiminde ağırca (Andante) tempoda, senfoninin en etkileyici ve duygulu bölümü olarak sunulur. Daha sonra parlak bir teknikle, güçlü sesle orkestrada gelişen tema sakinleşerek klarinet ve fagotla duyurulur. Anlık bir susuştan sonra temalar tutkulu ve canlı (Allegro vivo) şekilde birbiri içine karışır. Ancak kadere karşı bu yarışmanın boşluğunu trombonlarda beliren koral ezgi açıklar.

"Duyguların açıklanabileceği birinin varlığının verdiği huzur ve mutluluğun yitilmesiyle duyulan burukluk" olarak tanımlanan 2.bölüm, neşeli ve zarif (Allegro con grazia) tempodadır ve birinci bölümle büyük bir kontrast oluşturur. 5/4'lük ölçüdeki alışılmamış ritimle Tchaikovsky'nin deyimiyile "Göz yaşlarıyla gülümseyerek"

zarif bir vals gibi gelişen bölüm, daha sonra hafif bir melankoliye bürünürse de yine eski neşesine kavuşur.

3.bölüm 12/8'lik olarak ele alınan 4/4'lük ölçüde çabuk ve çok canlı (Allegro molto vivace) tempoda scherzo/marş karışımı, kendine özgü bir yapıdadır. Scherzo/marş/scherzo tekrarı/marş tekrarı/bitiş bölümü tarzında, büyük ses nüanslarıyla seçkinleşen bölüm, "Müzikçi olarak kazanılan başarının verdiği heyecan ve gurur"u canlandırır. Gerçekten canlı hareketli tema yaylı çalgılarla tahta üflemeler arasında dolaşır. Sonunda bir karşı tema haline getirilir. Çalgı gruplarının yarışması orkestranın tümünde barbar bir marş olarak sonuçlanır.

Ağır ve ağırsal (Adagio lamentoso) tempoda, 3/4'lük ölçüde başlayan 4.bölüm, bir ölüm habercisidir. "Son yıllardaki yalnızlığı ve hüznü, gelecekteki ölümü arzulanmayı anlatır. Yaşamın zevkleri bitmiş, onun yerini bir veda şarkısı almıştır. Senfonilerin alışılmamış çabuk (Allegro) finali yerine Tchaikovsky, çok az bestecinin cesaret edebileceği ağır bitiş yeğkemiş, adeta kendi ölümü için bir orkestra requiem bestelemiştir.

Süre 48'

- Aktüze İ. Müziği Okumak. Pan Yayıncılık. Nisan 2003.
- Rye M. Ölmeden önce okumanız gereken 1001 klasik müzik. Caretta, 2007.